

Vstup SR do NATO

Vstup SR do NATO predstavoval pre všetky slovenské vlády od roku 1994 jednu z najdôležitejších priorít. Práve preto sa rok 2004 vyznačoval pre Slovensko o to väčšou výnimočnosťou.

Budovanie základov pre vstup SR do NATO

Samotnému začleneniu Slovenska do NATO predchádzal v roku 1993 vstup do Severoatlantickej rady pre spoluprácu. Slovenská republika sa zároveň v roku 1994 pripojila k projektu Partnerstvo pre mier, čo je hlavný nástroj spolupráce medzi NATO a partnerskými štátmi vo vojenskej oblasti.

Všetky štáty uchádzajúce sa členstvo v Severoatlantickej aliancii však museli podľa Štúdie o rozšírení NATO z roku 1995 dokázať, že sú fungujúcimi demokraciami založenými na trhovej ekonomike. Dôležitým kritériom pre vstup do NATO sa tiež stalo rešpektovanie práv menších v súlade s princípmi OBSE, ako aj zaviazanie sa k riešeniu sporov mierovou cestou. Na zasadnutí Euroatlantickej partnerskej rady v Bruseli v roku 1998, kde slovenské záujmy zastupoval Eduard Kukan, bolo Slovensko označené za jedného z najlepšie pripravených kandidátov na pričlenenie k Aliancii. Avšak referendum o vstupe SR do NATO, konajúce sa rok pred bruselským zasadnutím, bolo neplatné.

Slovensko, oficiálny kandidát na vstup do NATO

V marci 1999 sa členmi NATO stali Česká republika, Poľsko a Maďarsko, pričom Slovenská republika bola v apríli ešte len zaradená na zoznam kandidátskych krajín na členstvo v NATO. V lete schválila slovenská vláda Národný program prípravy SR na členstvo v NATO, ktorý vychádzal z podmienok Akčného plánu členstva (Membership Action Plan – MAP). Vypracované boli tiež základné strategické dokumenty – zákon o obrane Slovenskej republiky, zákon o brannej povinnosti a zákon o ozbrojených silách SR.

Pražský summit - zlom na ceste Slovenska do NATO

Dôležitý zlom na ceste ku vstupu Slovenska do NATO nastal v novembri 2002 na summite v Prahe. Sedem štátov vrátane Slovenska obdržalo pozvánku na prístupové rokovania o vstupe do NATO. Na diskusiách prebiehajúcich v decembri Slovensko potvrdilo svoj súhlas s politickým, vojenským, bezpečnostným a legislatívnym zladením sa s Alianciou.

Od vstupu do NATO už len krok

V roku 2003 nabrali udalosti okolo vstupu SR do NATO rýchly spád a chýbal už len krok. Zástupcovia členských štátov Aliancie podpísali v Bruseli sedem protokolov o pristúpení k Severoatlantickej zmluve. V marci a apríli Slovenská vláda spolu s Národnou radou Slovenskej republiky schválili vstup SR do NATO.

Dňa 29. marca 2004 odovzdaním prístupových protokolov deponitárovi Washingtonskej zmluvy dosiahlo Slovensko formálne členstvo v NATO.